

Kommissionens arbetsprogram 2014

Statsrådsberedningen

2013-11-21

Dokumentbeteckning

KOM (2013) 739

Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, europeiska ekonomiska och sociala kommittén och regionkommittén Kommissionens arbetsprogram 2014 som föreskriver tillämpning av det föreskrivande förfarandet med kontroll

Sammanfattning

Kommissionens arbetsprogram innehåller prioriteringar för 2014 och handlar framför allt om fyra områden: *Ekonomisk och monetär union, Smart, hållbar och inkluderande tillväxt, Rättsliga frågor och säkerhet* samt *Yttre åtgärder*. Arbetsprogrammet innehåller även uppgifter om nya initiativ, lagstiftningsreformer och förslag som ska dras tillbaka. Dessutom räknas 26 prioriterade lagförslag upp som kommissionen anser tillräckligt långt framskridna för att kunna antas av Europaparlamentet och/eller rådet före Europaparlamentsvalet i maj 2014.

Kommissionen anger fortsatt främjande av jobb och tillväxt som sin viktigaste uppgift under nästa år. Att avsluta förhandlingar i de förslag som har potential att bidra till detta kommer därför att prioriteras. I arbetsprogrammet anges 2014 som ett år med fokus på resultat och genomförande av redan antagna förslag.

Regeringen är positiv till att kommissionen presenterar ett arbetsprogram med specifika initiativ. Det underlättar medlemsstaternas möjlighet att planera EU-arbetet och bidrar till öppenhet kring EU:s lagstiftningsprocess. Beträffande de prioriterade områdena ligger de i huvudsak i linje med regeringens prioriteringar i EU-politiken. Inte minst är det positivt att frågan om sysselsättning och tillväxt ges stort utrymme. Varje enskilt initiativ som presenteras måste dock bedömas och beredas på sina egna meriter. Regeringen kommer att få anledning att återkomma till riksdagen allt eftersom de enskilda lagstiftningsinitiativen presenteras.

1.1 Ärendets bakgrund

Kommissionens årliga arbetsprogram anger politiska prioriteringar samt vilka initiativ som kommissionen avser presentera under 2014. I egenskap av förslagsställare har kommissionen stort inflytande på EU:s dagordning. Det innebär att arbetsprogrammet påverkar vilka EU-frågor regeringen kommer att ägna sig åt under kommande år. Kommissionen presenterade sitt arbetsprogram den 22 oktober 2013.

1.2 Förslagets innehåll

Kommissionens arbetsprogram innehåller prioriteringar för år 2014. Arbetsprogrammet är indelat i fyra avsnitt: *Ekonomisk och monetär union, Smart, hållbar och inkluderande tillväxt, Rättsliga frågor och säkerhet* samt *Yttre åtgärder*. Dessa fyra avsnitt skildras utförligare nedan.

Till arbetsprogrammet hör en bilaga där 50 specifika initiativ beskrivs kortfattat. 21 utav dessa utgör förenklingar av nuvarande lagstiftning som en del av REFIT-programmet. Bilagan innehåller vidare 53 nu liggande förslag som ska dras tillbaka. För första gången har kommissionen också bifogat en lista med lagförslag som de anser vara viktiga och tillräckligt långt framskridna för att särskilt prioriteras i förhandlingarna. Listan innehåller 26 förslag som kommissionen menar borde kunna antas av Europaparlamentet och/eller rådet före Europaparlamentsvalet i maj.

Kommissionen anger som viktigaste prioritet för 2014 att arbeta för sysselsättning och tillväxt. Det kommer därför prägla kommissionens analys av nödvändiga reformer på nationell nivå, liksom de initiativ som läggs fram på Europainivå. Här kan dock noteras att antalet planerade initiativ i årets arbetsprogram är betydligt färre än i föregående års arbetsprogram. Antagande och genomförande av redan föreslagna reformer anges istället som kärnan i arbetsprogrammet. Eftersom nuvarande kommissions mandat går ut i november nästa år handlar det mest om att förbereda för nästa kommission. De 26 prioriterade lagförslagen i bilagan ger en klar indikation om på vilka områden kommissionen kommer lägga tyngden inför Europaparlamentsvalet. Här ingår bland annat arbetet med bankunionen, dataskyddslagstiftningen och telekompaketet. Utöver detta har kommissionen även för avsikt att genomföra ett brett analysarbete i syfte att förbereda för några av de viktiga beslut som förväntas tas de närmaste åren. Detta kan anses vara ett sätt för den utgående kommissionen att sätta sin prägel på den inkommande.

1.2.1 Ekonomisk och monetär union

Kommissionen understryker betydelsen av ett mer sammanhållet EMU och avser därför fortsätta att arbeta för att stärka den ekonomiska styrningen och slutföra bankunionen i linje med planen för en djupgående och verklig ekonomisk och monetär union.

Inom ramen för den europeiska terminen kommer samordningen av den ekonomiska politiken förstärkas under 2014 i och med att det är andra året för genomförandet av "två-paket". Kommande sammanhållningspolitiska program kommer att inriktas på att stödja genomförandet av de landspecifika rekommendationerna.

När det gäller finanssektorn anger kommissionen genomförande av den gemensamma tillsynsmekanismen och ett avtal om den gemensamma rekonstruktionsmekanismen som högsta prioritet för 2014. Kommissionen kommer dessutom att fortsätta sin översyn av finansiell reglering. Ett sunt finansiellt system och ett genomförande av alla G20- åtaganden identifieras som förutsättningar för hållbar återhämtning och långsiktig finansiell stabilitet.

Kommissionen kommer att arbeta för att förbättra det finansiella systemets förmåga att finansiera den reala ekonomin och det pågående arbetet för att främja tillgång till finansiering för små och medelstora företag kommer fortsätta att drivas. Ett starkt stöd från medlemsstaterna anges som avgörande för framgång.

En annan prioritering är att intensifiera kampen mot svartarbete, skattefusk och skatteflykt. Kommissionen kommer att fortsätta stödja insatser för att säkerställa en sund och effektiv plattform för de offentliga finanserna, samt undersöka hur skattepolitiken kan utformas för att bättre stödja EU:s ekonomi.

1.2.2 Smart, hållbar och inkluderande tillväxt

Rubriken syftar på genomförandet av Europa 2020-strategin och kommissionen inleder med att skriva att de nya programmen inom ramen för EU:s långtidsbudget är utformade för att stödja detta. Just nu pågår arbete för att se till att programmen är i full drift under 2014.

Tillväxt betonas som nyckeln till att skapa fler arbetstillfällen. Kampen mot ungdomsarbetslösheten understryks särskilt och att medlemsstaterna genomför ungdomsgarantin anges vara av central betydelse. Som andra viktiga medel för att nå tillväxt nämns investeringar i utbildning och att öka den fria rörligheten för arbetskraft. Också utnyttjandet av nya tillväxtsektorer påtalas som tillväxtfrämjande. Ojämlighet och socialt utanförskap tas upp som viktiga utmaningar för unionen. Genomförandet av en rad EU-omfattande program anges som en del i arbetet för att tackla dessa frågor.

Kommissionen påtalar vikten av att stärka EU:s konkurrenskraft och ser det därför som sin centrala uppgift att verka för en väl fungerande inre marknad, rättvis konkurrens, en effektiv offentlig förvaltning samt förutsägbar och modern reglering. En analys kommer att genomföras som syftar till att identifiera möjligheter respektive svårigheter som kan vägleda framtida

prioriteringar för att skapa goda marknadsförutsättningar. Att förenkla och effektivisera lagstiftningen anges som viktigt för att bidra till ett företagsvänligt klimat. Kommissionen har därför inom ramarna för REFIT-programmet granskat EU-lagstiftningen och föreslagit en rad åtgärder för att säkerställa att lagstiftningen är "ändamålsenlig". Också energieffektivitet anges som viktigt ur konkurrens- och även hållbarhetssynpunkt och kommer att stå högt på agendan under 2014. Inom transportsektorn skulle enligt kommissionen antagandet av förslag på områden som järnväg, flygplatser, flygtrafikledning och hamnar öppna upp nya möjligheter och ge en mer konkurrenskraftig infrastruktur.

Ett antagande av telekompaketet utpekats vara av särskild betydelse. Det skulle enligt kommissionen vara ett viktigt steg mot en verklig digital inre marknad, öka produktiviteten och dessutom ge européerna utökad digital service. Andra viktiga åtaganden för den digitala agendan handlar enligt kommissionen om ett snabbt antagande av lagförslagen om nät-och informationssäkerhet och dataskydd samt ytterligare arbete med att modernisera immaterialrätten.

Kommissionen konstaterar att det fortfarande finns outnyttjad potential för EU:s ekonomi. Ökad resurseffektivitet skulle bidra till tillväxt, sysselsättning och förbättrad konkurrenskraft samt ge betydande fördelar för hälsa och miljö, lägre energikostnader och nya möjligheter till innovation och investeringar. Att minska skadlig miljöpåverkan anges som avgörande för en hållbar framtid. En hållbar förvaltning av naturresurserna är en central del i reformen för den gemensamma fiskeripolitiken och skapar förutsättningar för ekonomisk tillväxt.

Under 2014 kommer en stor insats krävas för att skapa ett 2030 ramverk för klimat och energi. Detta ramverk kommer också att visa vilka konkreta åtgärder som behövs i nuläget. Ramverket är också ett sätt för EU att leda vägen inför förhandlingarna om en global klimatöverenskommelse 2015.

1.2.3 Rättsliga frågor och säkerhet

För att EU ska kunna skydda sina medborgare och deras rättigheter understryker kommissionen vikten av en effektiv tillämpning av EU:s regler och en förstärkning av samarbetet mellan nationella myndigheter inom områdena säkerhet och rättvisa. De återkommande tragedierna i Medelhavsområdet tas upp som ett exempel som visar på behovet av ytterligare europeiska åtgärder för att stödja dem som söker internationellt skydd, och dessutom för att säkerställa skyddet av EU:s gränser, förbättra samarbetet med tredjeländer och förhindra människosmuggling.

För att säkra konkurrenskraften, tillväxten och sysselsättningen anger kommissionen införandet av förbättrad säkerhetsstandard på konsumtions- och livsmedelsvaror som viktiga faktorer. Fokus kommer också att ligga på

skydd av kritisk infrastruktur samt förebyggande arbete och beredskap mot katastrofer. Detta innefattar att säkerställa att kärnkraft används i linje med de högsta kraven på säkerhet och trygghet.

Tillgång till rättslig prövning på lika villkor i alla länder lyfts fram som en förutsättning för att människor och företag ska kunna utnyttja sina rättigheter fullt ut. Här nämner kommissionen sitt förslag om en europeisk åklagarmyndighet som är tänkt att leda till effektivare bekämpning av brott mot EU:s ekonomiska intressen. Kommissionen kommer också att överväga ytterligare förbättringar av OLAF-förordningen.

År 2014 avslutas den övergångsperiod som anges i Lissabonfördraget och polisiärt och rättsligt samarbete kommer att integreras fullt ut i EU:s rättsordning. Kommissionen kommer att presentera ett meddelande om hur den anser att de rättsliga och inrikespolitiska frågorna bör utvecklas och fördjupas mot bakgrund av att Stockholmsprogrammet går mot sitt slut.

Kommissionen anger också att den kommer att lägga fram ett ramverk för att möjliggöra en konsekvent reaktion, som bygger på objektiva och fördefinierade kriterier, när medlemsstater bryter mot rättsstatens principer. Det skulle endast aktiveras i situationer där rättsstatsprincipen utsätts för allvarliga och systematiska risker.

1.2.4 Yttre åtgärder

Kommissionen ser EU:s utvidgningsagenda som något som bidrar till att befästa fred och stabilitet och främja demokrati. Under 2014 kommer därmed arbetet för ett turkiskt medlemskap att fortgå, liksom arbetet med att förbättra relationerna på västra Balkan. Grannskapspolitiken i vår omedelbara närhet främjar samma mål. Här anger kommissionen undertecknandet av avtal med Ukraina, Moldavien och Georgien i det östliga partnerskapet som av särskild vikt, liksom stödet till den demokratiska övergångsprocessen i det södra grannskapet. Dessa åtgärder kommer också förlängas utöver det södra grannskapet till länder så som Burma. EU kommer att fortsätta att främja insatser för fred och säkerhet även utanför sina gränser. Den pågående krisen i Syrien är ett exempel där ytterligare åtgärder från EU efterfrågas.

För att skydda och främja Europas intressen och värderingar krävs enligt kommissionen enade åtgärder. EU:s externa ekonomiska förbindelser anges som ett viktigt instrument för att stärka unionens position i världen. Kommissionen ämnar därför fortsätta handelsavtalsförhandlingarna och arbetet för att nå en överenskommelse vid WTO:s 9:e ministerkonferens i december för att underlätta handel.

Nu pågår också förberedelsearbetet inför nästa års viktiga förhandlingar gällande millenietvecklingsmålen, målen för hållbar utveckling, ett nytt internationellt klimatavtal och ett nytt ramverk för katastrofriskhantering

efter att Hyogo-avtalet löpt ut. Det kommer också att vara viktigt att inleda en diskussion om framtiden för relationen mellan AVS och EU efter 2020.

2013/14:FPM23

När EU agerar som en är dess inflytande förstärkt och nyckeln till detta är enligt kommissionen att säkerställa överensstämmelse mellan den interna och externa dimensionen av EU:s politik. I detta sammanhang anser kommissionen att arbetet för en inre marknad för försvarsmateriel i syfte att utveckla en europeisk försvarsindustriell bas spelar en viktig roll och att det dessutom skulle bidra till tillväxt och sysselsättning.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Inte aktuellt. Meddelandet utgör inte bindande lagstiftning.

1.4 Budgetära konsekvenser/Konsekvensanalys

Inte aktuellt. Meddelandet utgör inte bindande lagstiftning.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen är positiv till att kommissionen presenterar ett arbetsprogram med specifika initiativ. Det underlättar medlemsstaternas möjlighet att planera EU-arbetet och bidrar till öppenhet kring EU:s lagstiftningsprocess. Beträffande de prioriterade områdena ligger de i huvudsak i linje med regeringens prioriteringar i EU-politiken. Inte minst är det positivt att tillväxt- och konkurrenskraftsfrågorna ges stort utrymme. Varje enskilt initiativ måste dock bedömas och beredas på sina egna meriter. Regeringen kommer att få anledning att återkomma till riksdagen allt eftersom de nya lagstiftningsinitiativen presenteras.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Medlemsstaternas ståndpunkter är ännu inte kända.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Institutionernas ståndpunkter är ännu inte kända.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Kommissionens arbetsprogram har inte sänts på remiss.

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Inte aktuellt. Meddelandet utgör inte bindande lagstiftning.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Inte aktuellt. Meddelandet utgör inte bindande lagstiftning.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Kommissionen avser att presentera de aviserade enskilda initiativen för behandling av rådet och Europaparlamentet.

4.2 Fackuttryck/termer

"Två-paket": två förordningar som utgör en påbyggnad av stabilitets- och tillväxtpakten och innebär en ytterligare skärpning av kontrollen av euroländernas budgetprocesser och offentliga finanser.

Europeiska terminen: En EU-gemensam budgetkalender där medlemsstaterna i mars varje år stämmer av sina budgetar med kommissionen och rådet. Dessa lämnar i sin tur synpunkter på utformningen. Syftet är att öka medlemsstaternas ekonomiska samordning.